

ΑΝΟΙΚΤΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εμπύχωση Μουσειακών Προγραμμάτων για Παιδιά

Μουσειακή Εκπαίδευση, Εικαστικά, Ιστορία Τέχνης

Βοιωματικό Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης

2020-21

ΑΝΟΙΚΤΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εμψύχωση Μουσειακών Προγραμμάτων για Παιδιά

Μουσειακή Εκπαίδευση, Εικαστικά, Ιστορία
Τέχνης

Βιωματικό Πρόγραμμα

Διάρκεια: 8 μήνες (αναλογία σε ώρες 400)

Σκοπός του προγράμματος είναι να προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε όσους επιθυμούν να ασχοληθούν με το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εμψύχωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής για παιδιά.

Το πρόγραμμα στοχεύει:

- Να εκπαιδεύσει τους συμμετέχοντες στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μουσειακών προγραμμάτων σύμφωνα με τις αρχές της βιωματικής μάθησης.
- Να παρέχει τεχνικές και πρακτικές εμψύχωσης της ομάδας.
- Να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με τον ψυχαγωγικό και εκπαιδευτικό ρόλο των μουσείων.

Σε ποιούς απευθύνεται το πρόγραμμα

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, καθηγητές καλλιτεχνικών μαθημάτων, Μουσικούς και Μουσειοπαιδαγωγούς που θέλουν να αποκτήσουν σύγχρονα μεθοδολογικά εργαλεία από το χώρο των τεχνών για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του μαθηματός τους στη σχολική και την ακαδημαϊκή τάξη, αλλά και σε ομάδες Μουσείων και Πολιτιστικών Χώρων.

Το Πρόγραμμα με μια ματιά

Έναρξη: Νοέμβριο 2020

Λήξη: Ιούνιος 2021

Διάρκεια: 8 μήνες

Συνολικές ώρες: 400

18 Διαζώσης Μαθήματα και 10 e-learning

(Δια ζώσης συναντήσεις, e-learning μαθήματα, εργασίες, επισκέψεις σε Μουσεία)

Πρόγραμμα Μαθημάτων υποχρεωτικών διαζώσης συναντήσεων

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ
1	Σάββατο 14/11/20 (10:00-14:00)	Εμφυλώνοντας ένα πρόγραμμα στο Μουσείο: Βασικές Αρχές και πλαίσιο εργασίας – Διδακτική Μεθοδολογία, Μέθοδος Project
2	Κυριακή 15/11/20 (10:00-14:00)	Εισαγωγή στην Εικονογραφία και την ερμηνία συμβόλων στις Εικαστικές Τέχνες
3	Σάββατο 28/11/20 (10:00-14:00)	Εικαστικό εργαστήριο: Χριστουγεννιάτικες κατασκευές εμπνευσμένες από τα Μουσεία του Κόσμου
4	Κυριακή 29/11/20 (10:00-14:00)	
5	Σάββατο 09/01/21 (10:10-14:00)	Εφαρμογή Προγράμματος σε Μουσείο (1)
6	Κυριακή 10/01/21 (10:00-14:00)	Εφαρμογή Προγράμματος σε Μουσείο (2)
7	Σάββατο 23/01/21 (10:10-14:00)	Μουσική και Μουσείο
8	Κυριακή 24/01/21 (10:00-14:00)	Ιστορία Τέχνης - Κινήματα
9	Σάββατο 13/02/21 (10:10-14:00)	Δημιουργικό εργαστήριο: Μάσκες-Αποκριές
10	Κυριακή 14/02/21 (10:00-14:00)	
11	Σάββατο 27/02/21 (10:10-14:00)	Εφαρμογή Προγράμματος σε Μουσείο (3)
12	Κυριακή 28/02/21 (10:00-14:00)	Εφαρμογή Προγράμματος σε Μουσείο (4)

13	Σάββατο (10:10-14:00)	20/03/21	Δημιουργικό Εργαστήριο: Φτιάχνοντας μια Μουσειοσκευή
14	Κυριακή (10:00-14:00)	21/03/21	
15	Σάββατο (10:10-14:00)	17/04/21	Εικαστικό Εργαστήριο: Ελληνική Μυθολογία και Κατασκευές
16	Κυριακή (10:00-14:00)	18/04/21	Εφαρμογή Προγράμματος σε Αρχαιολογικό Χώρο (5)
17	Σάββατο (10:10-14:00)	29/05/21	Πώς «διαβάζουμε» έναν πίνακα και πώς «ακούμε» ένα άγαλμα
18	Κυριακή (10:00-14:00)	30/05/21	Αξιολόγηση σχεδιασμού πολιτιστικού Προγράμματος-Ανατροφοδότηση

Θεματικοί Άξονες του Προγράμματος

Θεματική Ενότητα

Εμφυλώνοντας ένα πρόγραμμα στο Μουσείο: Βασικές Αρχές και πλαίσιο εργασίας Διδακτική Μεθοδολογία & Μέθοδος Project

Βιωματική προσέγγιση για τη διαμόρφωση και λειτουργία της ομάδας και την ανάπτυξη σχέσεων- Αξιοποίηση στην εκπαιδευτική πρακτική.

Συνεργάζομαι, σημαίνει εργάζομαι μαζί με κάποιον άλλο. Η συνεργατική μάθηση σημαίνει ότι τόσο οι καθηγητές όσο και οι μαθητές είναι ενεργοί συμμετοχοί στη μαθησιακή διαδικασία - η γνώση δεν είναι κάτι που παραδίδεται στους μαθητές, παρά κάτι που προκύπτει από τον ενεργό διάλογο μεταξύ αυτών που προσπαθούν να κατανοήσουν και να χρησιμοποιήσουν έννοιες και τεχνικές. Έτσι ακριβώς, στις κοινότητες μάθησης «η εκπαίδευση δεν περιλαμβάνει απλά το ξεχείλισμα του μαθητή με γνώσεις από τον καθηγητή. Η απόκτηση γνώσης είναι μια διαδραστική διαδικασία, όχι μια συσσώρευση απαντήσεων για το Trivial Pursuit.» [Whipple 1987] Η συμμετοχή στις κοινότητες μάθησης, στην καλύτερη μορφή της, διαμορφώνει την ικανότητα των μαθητών να μαθαίνουν από μόνοι τους, έξω από το ‘προστατευόμενο’ περιβάλλον του εκπαιδευτικού οργανισμού [Johnson and Johnson 1990]. Επιπλέον, η συνεργασία έχει ως αποτέλεσμα ένα επίπεδο γνώσης της κοινότητας που είναι μεγαλύτερη από το άθροισμα των γνώσεων του κάθε μέλους ξεχωριστά: «οι συνεργατικές δραστηριότητες οδηγούν στην ανερχόμενη γνώση, που είναι το αποτέλεσμα της διάδρασης μεταξύ (όχι της συνάθροισης) των γνώσεων και απόψεων όλων όσων συμμετέχουν στο σχηματισμό της» [Whipple 1987].

Θεματική Ενότητα

Μουσική και Μουσείο. Μουσικές δραστηριότητες ειδικά σχεδιασμένες για τα μουσεία και τους χώρους τέχνης.

Η διαθεματική χρήση της μουσικής, αλλά και της τέχνης γενικότερα, είναι γνωστή στην εκπαιδευτική πρακτική εδώ και πολλά χρόνια. Οι σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας δίνουν έμφαση σε αυτή τη διαθεματική λειτουργία καθώς τα παιδιά μέσα από αυτή αναπτύσσουν ένα ισχυρότερο κίνητρο για μάθηση και διευκολύνονται στην απόκτηση της γνώσης μέσα από την έρευνα και το παιχνίδι (Winnicott, 2003).

Η ίδια διαθεματική λειτουργία της μουσικής μπορεί να εφαρμοστεί και στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενός μουσείου. Η μουσική μπορεί να λειτουργήσει σαν εργαλείο με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για ένα μουσείο ή ένα σύνολο εκθεμάτων (Τσιρίδης, 2003).

Οι μουσικές δραστηριότητες – εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίζονται σε τέσσερις βασικούς άξονες: Τα μουσικά παιχνίδια, την ενεργητική μουσική ακρόαση, το τραγούδι και τον μουσικό αυτοσχεδιασμό. Στο σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί ανάλυση των τεσσάρων αυτών αξόνων ώστε να γίνει περισσότερο σαφές με ποιον τρόπο μπορούν να δουλέψουν αυτά τα μουσικά εργαλεία. Μετά από την ανάλυση αυτή, ακολουθούν παραδείγματα και εφαρμογές μουσικών δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένα μουσεία.

Θεματική Ενότητα

Ιστορία Τέχνης – Κινήματα

Ζητούμενο αποτελεί η επισκόπηση και εξοικείωση των συμμετεχόντων με τα καλλιτεχνικά ρεύματα που κυριάρχησαν σε ένα ευρύ φάσμα της ιστορίας της τέχνης, από το τέλος του Μεσαίωνα έως τις αρχές του εικοστού αιώνα. Θα περιηγηθούμε εποχές, περιοχές, κινήματα, θα βρεθούμε με καλλιτέχνες και έργα τέχνης, κυρίως θα συναντήσουμε εμάς τους ίδιους, καθώς η τέχνη έχει τη μαγική ιδιότητα να μας φέρνει νέα από εμάς. Η Ιστορία της Τέχνης είναι ο κλάδος των ανθρωπιστικών σπουδών που εστιάζει στην καταγραφή και ερμηνεία, την ένταξη στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής, κάθε δημιουργίας εικαστικής τέχνης. Κατά μια έννοια η Ιστορία της Τέχνης μελετά τις οπτικοποιημένες ιδέες και συναισθήματα, την αισθητική και την επικοινωνία του καλλιτέχνη που τους δίνει μορφή μέσω της δημιουργικής διαδικασίας της τέχνης.

Θεματική Ενότητα

Εικαστικά Εργαστήρια: Χριστούγεννα, Απόκριες-Μάσκες, Λουλούδια, Ελληνική Μυθολογία

Τα εργαστήρια έχουν ως αφετηρία έμπνευσης διάσημα έργα τέχνης και μουσειακά εκθέματα. Σε κάθε ενότητα, εκτός από το εικαστικό μέρος (κατασκευές) υπάρχει και ένα ολιστικό θεωρητικό πλαίσιο (πληροφορίες για το έκθεμα-αναφορά, λαογραφία, ήθη, έθιμα κ.α), που βοηθά τον επιμορφούμενο να αποκτήσει τη δική του τράπεζα ιδεών για κατασκευές και χειροτεχνίες.

Θεματική Ενότητα

Εφαρμογή Προγράμματος σε Μουσεία

Πρακτική Άσκηση με την εφαρμογή προγράμματος εμπύχωσης σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους

Θεματική Ενότητα

Δημιουργικό Εργαστήριο: Φτιάχνοντας μια Μουσειοσκευή

Η ενότητα περιλαμβάνει τις βασικές αρχές σχεδιασμού και κατασκευής μιας Μουσειοσκευής, το ρόλο της στη μεταφορά των πληροφοριών για το Μουσείο ή τη Θεματική ενότητα (π.χ. Ψωμί, Νερό, Θάλασσα) και την ενταξή της στη διδακτική μεθοδολογία της Μουσειακής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Θεματική Ενότητα

Πώς «διαβάζουμε» έναν πίνακα και πώς «ακούμε» ένα άγαλμα

Εφαρμοσμένα σενάρια με τεχνικές διδασκαλίας και τρόπους καθοδήγησης των παιδιών στην κατανόηση των έργων τέχνης. Η ενότητα περιλαμβάνει αναφορά σε άξονες, γραμμές, κατευθύνσεις (δυναμικές και ήπιες φόρμες κλπ), χρώμα, σκιά φως, προοπτική, κ.α. που θα διευκολύνουν τους επιμορφούμενους:

- «να μπουν» στο έργο κ να «βάλουν» κ τα παιδιά,
- να δουν πως εντείνεται το συναίσθημα,
- γιατί οι μορφές βρίσκονται σε συγκεκριμένα σημεία πάνω στη ζωγραφική επιφάνεια,
- τι είναι πλαστικότητα σε ένα γλυπτό κλπ.

Θεματική Ενότητα

Εισαγωγή στην Εικονογραφία και την ερμηνεία συμβόλων στις Εικαστικές Τέχνες

Η Εικονογραφία είναι η περιοχή της Ιστορίας Τέχνης που μελετά την αναγνώριση ή ταυτοποίηση, την περιγραφή και την ερμηνεία συμβόλων και εφαρμόζεται στις εικαστικές τέχνες. Στόχος της είναι η αποσαφήνιση των συμβατικών εικαστικών στοιχείων και του συγκεκριμένου σημασιολογικού φορτίου κάθε συμβόλου.

Για παράδειγμα, ο άγιος Σεβαστιανός αποδίδεται ως μια ημίγυμνη νεαρή ανδρική μορφή που την διαπερνούν βέλη, αυτά είναι το αναγνωριστικό του, χαρακτηριστικό σύμβολο, όπως αντίστοιχα το μυροδοχείο είναι το εικονογραφικό σύμβολο της Μαρίας Μαγδαληνής.

Επίσης, οι πεταλούδες σε πολλούς πολιτισμούς συμβολίζουν την ψυχή και ο κισσός την αθανασία. Στην βικτωριανή τέχνη ένα πουλί στο κλουβί παραπέμπει στον ρόλο της γυναίκας ως αποκλεισμένης από κοινωνικές ελευθερίες καλής νοικοκυράς, ή στην μεσαιωνική τέχνη, ένας μονόκερος συμβόλιζε την αγνότητα και επομένως την Παναγία. Ακόμη και η σύγχρονη τέχνη πολλές φορές καταφεύγει σε συμβολικές προσεγγίσεις χρησιμοποιώντας ένα αρχαίο εικαστικό λεξιλόγιο. Για παράδειγμα, το 'κρανίο' του Damien Hirst, έργο του 2007, ανήκει στην εικονογραφική κατηγορία του Memento Mori, μιας εικαστικής υπενθύμισης της θνητότητας και του πεπερασμένου της ζωής.

Στόχος μας είναι να μάθουμε να διαβάζουμε τις εικόνες, να κοιτάζουμε και να βλέπουμε πραγματικά.

Επιμορφωτές του Προγράμματος:

1. **Αθανασέκου Μαρία**, Δρ. Ιστορίας Τέχνης
2. **Γιάννου Ρωξάνη**, Εικαστικός
3. **Κρόκου Ζωή**, Δρ Ειδικής Παιδαγωγικής
4. **Ταβουλαρέα Ξανθή**, Εικαστικός, Ηθοποιός, Εμπνευστήρια Θεατρικού Παιχνιδιού
5. **Τσιρίδης Παναγιώτης**, Μουσικοπαιδαγωγός, Συγγραφέας
6. **Φωτάκη Μαριάνθη**, Εμπνευστήρια Θεατρικού Παιχνιδιού
7. **Αραβανή Εβελίνα**, MEd, PhD, Post- doc, Διδακτική μεθοδολογία- Διδακτική Νέων Ελληνικών- Δημιουργική Γραφή

Οι Παροχές του Προγράμματος με μια ματιά

1. Βεβαίωση (Πιστοποιητικό Ετησίου Προγράμματος - 400 ώρες)

Η βεβαίωση παρέχεται από το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του ΑΙΕ. Το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης με το διακριτικό τίτλο "Βασιλική Μιχαλοπούλου Κέντρο Δια Βίου Μάθησης I" λειτουργεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και έχει πιστοποιηθεί με την υπ. αρ. 2100587 άδεια από τον ΕΟΠΠΕΠ, εποπτευόμενο οργανισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων.

2. Ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα Σεμινάρια του ΑΙΕ
3. Σημειώσεις – E-book

Διαδικασία Εγγραφής και Δίδακτρα

Δίδακτρα: 600€ (καταβάλλονται σε 6 ισόποσες δόσεις των 100€ ή εφάπαξ με την εγγραφή και με έκπτωση 150€, τελικό ποσό 450€). Άνεργοι: 500€ (απαραίτητη η βεβαίωση ανεργίας), φοιτητές 500€, πολύτεκνοι 500€, ΑμΕΑ 500€, απόφοιτοι προγραμμάτων ΑΙΕ: 300€.

Δικαιολογητικά Εγγραφής

- Αίτηση εγγραφής
- Απλή Φωτοτυπία Πτυχίου και απλή φωτοτυπία ταυτότητας.

Πληροφορίες-Εγγραφές:

- Τηλέφωνο: 210-3846930 (Τρίτη έως Παρασκευή 11:00-19:00)
- E-mail: info@anoikto.edu.gr
- www.anoikto.edu.gr

«Το ερώτημα δεν είναι ποιος θα μου το επιτρέψει, αλλά ποιος θα με σταματήσει»

Αυτή η φράση της Άιν Ραντ (1905-1982, Αμερικανίδα συγγραφέας και φιλόσοφος) συμπυκνώνει όλη τη φιλοσοφία του Ανοικτού Ίδρυματος Εκπαίδευσης, από την ίδρυσή του έως και σήμερα.

Ποιοί Είμαστε

Το **Ανοικτό Ίδρυμα Εκπαίδευσης** είναι ένα σύγχρονο Ελληνικό Εκπαιδευτήριο, προσανατολισμένο στη Δια βίου Εκπαίδευση και Επιμόρφωση Ενηλίκων. Σκοπός του είναι να παρέχει υψηλής ποιότητας εκπαίδευση σε ενήλικες που στοχεύουν να ξεχωρίσουν επαγγελματικά και προσωπικά. **Το ΑΙΕ ιδρύθηκε το 2000 και μετά από 20 χρόνια συνεχούς ενασχόλησης** με το πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, έχει την τεχνογνωσία, την υποδομή, την εμπειρία και την εκπαιδευτική μεθοδολογία, για να προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες σε ενήλικες, που θέλουν να βελτιώσουν τις γνώσεις και να αυξήσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα.

Το Ανοικτό Ίδρυμα Εκπαίδευσης με αριθμούς:

- **20 χρόνια λειτουργίας** και επαγγελματικής ενασχόλησης αποκλειστικά με τη δια βίου μάθηση και επιμόρφωση ενηλίκων
- **700 τμ** σε ένα αυτόνομο κτήριο με πλήρως εξοπλισμένες αίθουσες (αμφιθέατρο, αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσα ψηφοκινητικής, αίθουσα θεατρικού παιχνιδιού), βιβλιοθήκη, βιβλιοπωλείο, και ανοικτούς χώρους ξεκούρασης, φιλοξενούν τις εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δράσεις στην Αθήνα.
- **2 διαδικτυακές εκπαιδευτικές πλατφόρμες (Olat & moodle)** με ελληνικό περιβάλλον εργασίας χρησιμοποιούνται για την e-learning εκπαίδευση και προσφέρουν περισσότερα από 3.000 διαφορετικά μαθήματα οργανωμένα σε 3 διαφορετικού τύπου προγραμμάτων: μακροχρόνια (12-18 μήνες), ταχύρρυθμα (4-8 μήνες) και σεμινάρια (2-4 μήνες).
- **38 κύκλοι επιμορφωτικών σεμιναρίων και ημερίδων**, με περισσότερα από 2.000 σεμινάρια έχουν υλοποιηθεί σε όλη την Ελλάδα.
- Περισσότεροι από **15.000 ενήλικες**, έως και το Δεκέμβριο του 2019, έχουν παρακολουθήσει τα ετήσια προγράμματα επιμόρφωσης (δια ζώσης και e-learning). **Σχεδόν 70.000** επιμορφούμενοι, έως και το Δεκέμβριο του 2019, έχουν παρακολουθήσει τα δια ζώσης επιμορφωτικά σεμινάρια και τις ημερίδες σε όλη την Ελλάδα.

Ανοικτό Ίδρυμα Εκπαίδευσης --- www.anoikto.edu.gr

Εγκαταστάσεις Αττικής: Μενεμένης 5 Νέα Ιωνία Τ.Κ. 14231

T. 210.38.46.930 --- email: info@anoikto.edu.gr